



f Vesti i Savjeti Čeka li nas sveobuhvatna reforma zdravstva ili Vili Beroš priprema još jedan dokument koji se neće realizirati?

Ivana Kalogjera, 22. prosinca 2021.

Za donošenje strategije za borbu protiv raka, lani u prosincu usvojenog Nacionalnog strateškog okvira protiv raka do 2030., Hrvatskoj je trebalo punih 11 godina.

Više od 20 godina iščekuje se i sveobuhvatna reforma zdravstva koja je u neku ruku i predviđet za primjenu strategije koja bi prema tvrdnjama njezinih autora u budućnosti trebala spasiti 115 000 godina života.

O reformi zdravstva aktualni ministar Vili Beroš slusamo već mjesecima. Reforma, odnosno izmjena i izradu Zakona o zdravstvenoj zaštiti, prema najnovijim informacijama na međusobnom je usuglašavanju i uskoro bi o njoj trebalo raspisati Vlada. Cjeloviti tekst reforme još uvijek je nepoznatan, no neke je njezine dijelove Beroš ipak otkorio medijima.

Neki od noviteta su objedinjena javna nabava, jačanje domova zdravlja, registar opreme i pacijentima, prelazak općih bolnica u državne ruke, motivacija osiguranika da redovito i u što većem broju plaćaju dopunsко osiguranje.

„Cilj mi je ostaviti iza sebe visokostručan i finansijski snažan zdravstveni sustav u potpunosti fokusiran na pacijente“, rekao je Beroš u intervjuu Večernjem listu.

Ima li ministar Beroš jasnu viziju, i koliko je izgledno da se reforma stvarno i provede, zato komentiraju Tamara Marinković, novinarka HINA-e, i Diana Glavina, dugo godina novinarka Večernjeg lista.

Obje su pratile sve dosadašnje prijedloge reforme zdravstva.

„Proteklih desetljeća naslušali smo se obećanja različitih zdravstvenih administracija kako će upravo oni biti ti koji će provesti sveobuhvatnu reformu zdravstva koji nisu proveli nijihovi prethodnici, a sve kako bi zdravstveni sustav konačno postao finansijski odživ i dostupniji onima koji ga trebaju. Tako i aktualni ministar zdravstva Vili Beroš, pod pritiskom troškova koji su eskalirali tijekom pandemije covid-19, i svakako u najgorje moguće vrijeme za provođenje ozbiljnih promjena, najavljuje svoju reformu zdravstva. Ona st. po onome što je izabro u javnost, uglavnom temelji na najavi uvođenja objedinjene javne nabave i upravljačkoj centralizaciji bolničkog sustava, zavoda za javno zdravstvo i zavoda za hitnu medicinu, kojima bi se upravljalo s jednoga mjesteta.

Kada se osvrnemo unatrag, sve dosadašnje reforme zdravstva, a bilo ih je 12-ak, u stvarnosti su bile samo parčajni zahvati u nekom segmentu sustava, a često su ostale samo mrtvo slovo na papiru“, kaže Tamara Marinković te dodaje:

„Hoće li ovi Beroševi zahvati urođiti nekim plodom vrlo je neizvjesno jer se čini da su iznudeni pod pritiskom ministra finacija koji traži smanjenje zdravstvenih rashoda, a ujedno su bez stvarne podloge nužne za ozbiljnije strukturne promjene u zdravstvenoj zaštiti i zdravstvenom osiguranju.“

Tamara Marinković: U Hrvatskoj će reforma zdravstva biti moguća kada to postane prioriteti cilj neke vlade. Točnije, kada će ministar zdravstva imati neupitnu političku podršku da je provede, premjer biti spreman zbog tog da izgubiti izbore, a neka nova vlast odlučno sve provesti do kraja.

Kad je riječ o bolničkom sustavu, kao najvećem generatoru troškova i izvoru nezadovoljstva pacijenata, najblize nekoj ozbiljnoj strukturnoj reformi bilo smo, smatra, kada je prihvaci Masterplan bolnica, dokument čiju je izradu Hrvatski skup platila francuskim konsultantima i koji je jednoglasno donesen u Hrvatskom saboru 2015. godine, ali je i on ostao mrtvo slovo papiru.

Bio je to, kaže, bio prvi dokument s osmijenjenom funkcionalnom integracijom bolnica po regijama te racionalizacijom bolničkih kapaciteta kroz smanjenje broja akutnih kreveta i povećanje onih u dnevnim boinicama te prenajmljivanje dijela bolničkih kreveta za paljativne boinske.

„Podsjetimo, u Hrvatskoj danas imamo 64 bolnice, državne i županijske, koje u ovom trenutku mješeno stvaraju 280 milijuna kuna novog duga, a 80-90 posto novca koje im isplaćuju HZZO odličia na plaće zaposlenika. Dok su neke bolnice zagubene pacijentima, te se pokusavaju nositi s dugim listama dekanija, dio bolnica pruža uslugu od ugovorenih s HZZO-om jer u njima jednostavno nemaju pacijente.“

Cilj koji se tada želio postići, a aktualan je i danas, jest da se bolnice racionaliziraju i pritom postignu određene finansijske uštede, kako bi se otvorio put da zdravstvena usluga pacijentu bude dostupnija, da se konkretno provede kategorizacija i akreditacija bolnica, omogući stvaranje centra izvrsnosti, nabavka nove opreme za dijagnostiku i liječenje, započne s pružanjem ishoda liječenja. Način, možemo samo pretpostaviti kako bi, da je neto od toga napravljeno, danas bilo puno lakše provesti i Nacionalni strateški okvir protiv raka do 2030., koji je nakon godine dana od donošenja u Saboru, još uvijek na čekanju“, govori Marinković te zaključuje:

„Unatoč tome što na zdravstvo oduzeli goleme proračunski novac, sveobuhvatna zdravstvena reforma, po uzoru na uspješno primjerenje europskih zemalja koje su svoje sustave transformirali postupno kroz više godina, u Hrvatskoj će biti moguće kada to postane prioriteti cilj neke vlade. Točnije, kada će ministar zdravstva imati neupitnu političku podršku da je provede, premjer biti spreman zbog tog da izgubiti izbore, a neka nova vlast odlučno sve provesti do kraja.“

U posljednjih deset godina, od kraja 2011. godine do danas, Hrvatska je, prisjeća se Diana Glavina, imala čak pet ministara zdravstva. Rajko Ostojić je ministarsku kanjeru završio nakon dvije i po godine, sredinom lipnja 2014., a njegov nasljednik Sima Varga nakon godinu i pol dana. Prvi čovjek hrvatskog zdravstvenog sustava potom postaje Dario Nakić koji je "trajao" tek nekoliko mjeseci, od 22. siječnja do 19. listopada 2016. Ministarstvo zdravstva preuzimaju Milana Kujundžić, koji se, u odnosu na svoje prethodnike uspio održati najduže, nešto više od tri godine. Ipak, ni on nije odradio puni mandat pa je novi ministar postao Kujundžićev zamjenik Vili Beroš.

„Ministar Beroš u sjećaju sljedeće godine obježdje da vrste godine mandata i neizvjesno je hoće li ga odraditi do kraja, s obzirom na to da ga, a vremena na vrijeme, prate naglašavanja kako će biti smjenjen i zamjenjen osobom koja će znati i moći provesti reformu zdravstva. Hoće li to tako i biti, pokazat će vrijeme. No, želim reći da, s izuzetkom Milana Kujundžića, nijedan od nabrojanih ministara nije pravio priliku provesti ikakvu reformu zdravstva, jer za taj proces svakako nije dovoljno ni nekoliko mjeseci, ni godina i po, ni dvije godine. Kad kratkod uvladaju ministara i dolamo i to da svi svakim novim čovjekom na čelu državstvene zdravstvene administracije sve kreće ispočetka, praktički od ruke, jasno je zbog čega smo nakon silnih "reformi" još uvijek na početku i da već godinama od političara slušamo – reforma zdravstva je nužna. Istovremeno je, u proteklih 20, 25 godina za sanacije zdravstvenog sustava potrošeno najmanje 20 milijardi kuna“, komentira Glavina te dodaje:

„Ama baš svi natrošeni ministri – izuzetak nisu ni oni raniji – na početima svojih mandata naglašavali su kako nam treba finansijski odživ zdravstveni sustav, kako prihode i rashode treba uravnotežiti, najavljivali su strukturne reforme koje će u finansijskom smislu spasiti naše zdravstvo, a da prava pacijentata na kvalitetu i dostupu zdravstvenu skrb neće biti dokinuta, niti će itko patiti zbog reformskih zahtava.“

A po čemu će, prema njezinom sudu, ministri ostati upamćeni?

„Rajko Ostojić donio je tzv. Masterplan bolnica, dokument za reformu bolničkih sustava koji nije isao na ukidanje nijedne zdravstvene ustanove, ali je detaljno iznosiо specijalnosti zadržati i razvijati u manjim, koje u većim bolnicama te kako provesti sinergiju između bolnica koje se nalaze na istom području Republike Hrvatske. Na izradu Masterplana potrošeno je puno vremena i novca, uloženo je i jako puno truda, no Sima Varga dokument je pospremio u ladicu rekviziti da će ga izvaditi kada za to dođe vrijeme.“

Diana Glavina: Mislim da ministar Beroš zapravo uopće nema jasnu koncepciju o tome kajim putem bi trebao krenuti, sto i kako mijenjati u sustavu, a da bi se troškovi racionalizirali.

„Rajko Ostojić je ministarsku kanjeru završio nakon dvije i po godine, sredinom lipnja 2014., a njegov nasljednik Sima Varga nakon godinu i pol dana. Prvi čovjek hrvatskog zdravstvenog sustava potom postaje Dario Nakić koji je "trajao" tek nekoliko mjeseci, od 22. siječnja do 19. listopada 2016. Ministarstvo zdravstva preuzimaju Milana Kujundžić, koji se, u odnosu na svoje prethodnike uspio održati najduže, nešto više od tri godine. Ipak, ni on nije odradio puni mandat pa je novi ministar postao Kujundžićev zamjenik Vili Beroš.

„Ministar Beroš u sjećaju sljedeće godine obježdje da vrste godine mandata i neizvjesno je hoće li ga odraditi do kraja, s obzirom na to da ga, a vremena na vrijeme, prate naglašavanja kako će biti smjenjen i zamjenjen osobom koja će znati i moći provesti reformu zdravstva. Hoće li to tako i biti, pokazat će vrijeme. No, želim reći da, s izuzetkom Milana Kujundžića, nijedan od nabrojanih ministara nije pravio priliku provesti ikakvu reformu zdravstva, jer za taj proces svakako nije dovoljno ni nekoliko mjeseci, ni godina i po, ni dvije godine. Kad kratkod uvladaju ministara i dolamo i to da svi svakim novim čovjekom na čelu državstvene zdravstvene administracije sve kreće ispočetka, praktički od ruke, jasno je zbog čega smo nakon silnih "reformi" još uvijek na početku i da već godinama od političara slušamo – reforma zdravstva je nužna. Istovremeno je, u proteklih 20, 25 godina za sanacije zdravstvenog sustava potrošeno najmanje 20 milijardi kuna“, komentira Glavina te dodaje:

„Ama baš svi natrošeni ministri – izuzetak nisu ni oni raniji – na početima svojih mandata naglašavali su kako nam treba finansijski odživ zdravstveni sustav, kako prihode i rashode treba uravnotežiti, najavljivali su strukturne reforme koje će u finansijskom smislu spasiti naše zdravstvo, a da prava pacijentata na kvalitetu i dostupu zdravstvenu skrb neće biti dokinuta, niti će itko patiti zbog reformskih zahtava.“

A po čemu će, prema njezinom sudu, ministri ostati upamćeni?

„Rajko Ostojić donio je tzv. Masterplan bolnica, dokument za reformu bolničkih sustava koji nije isao na ukidanje nijedne zdravstvene ustanove, ali je detaljno iznosiо specijalnosti zadržati i razvijati u manjim, koje u većim bolnicama te kako provesti sinergiju između bolnica koje se nalaze na istom području Republike Hrvatske. Na izradu Masterplana potrošeno je puno vremena i novca, uloženo je i jako puno truda, no Sima Varga dokument je pospremio u ladicu rekviziti da će ga izvaditi kada za to dođe vrijeme.“

Prethodno Unatoč bolesti i brojnim operacijama magistrala sam socijalni rad i bila među najboljim studentima u generaciji

Mjesecima sam bila nepokretna, a danas mogu i plesati

Slijedeće Ivana Kalogjera Nakon što je oboljela od raka dojke, a potom usred liječenja ostala i bez posla, novinarka Ivana Kalogjera osnovala je portal Nisi sama te istoimenu udružugu. Udruga je u javnosti najpoznatija po projektu „Nisi sama – ideš s nama“, novoj socijalnoj usluzi taksi prevoza na kemoterapiju žena oboljelih od raka koje se liječe u zagrebačkim bolnicama.

Diana Glavina: Mislim da ministar Beroš zapravo uopće nema jasnu koncepciju o tome kajim putem bi trebao krenuti, sto i kako mijenjati u sustavu, a da bi se troškovi racionalizirali.

„Rajko Ostojić je ministarsku kanjeru završio nakon dvije i po godine, sredinom lipnja 2014., a njegov nasljednik Sima Varga nakon godinu i pol dana. Prvi čovjek hrvatskog zdravstvenog sustava potom postaje Dario Nakić koji je "trajao" tek nekoliko mjeseci, od 22. siječnja do 19. listopada 2016. Ministarstvo zdravstva preuzimaju Milana Kujundžić, koji se, u odnosu na svoje prethodnike uspio održati najduže, nešto više od tri godine. Ipak, ni on nije odradio puni mandat pa je novi ministar postao Kujundžićev zamjenik Vili Beroš.

„Ministar Beroš u sjećaju sljedeće godine obježdje da vrste godine mandata i neizvjesno je hoće li ga odraditi do kraja, s obzirom na to da ga, a vremena na vrijeme, prate naglašavanja kako će biti smjenjen i zamjenjen osobom koja će znati i moći provesti reformu zdravstva. Hoće li to tako i biti, pokazat će vrijeme. No, želim reći da, s izuzetkom Milana Kujundžića, nijedan od nabrojanih ministara nije pravio priliku provesti ikakvu reformu zdravstva, jer za taj proces svakako nije dovoljno ni nekoliko mjeseci, ni godina i po, ni dvije godine. Kad kratkod uvladaju ministara i dolamo i to da svi svakim novim čovjekom na čelu državstvene zdravstvene administracije sve kreće ispočetka, praktički od ruke, jasno je zbog čega smo nakon silnih "reformi" još uvijek na početku i da već godinama od političara slušamo – reforma zdravstva je nužna. Istovremeno je, u proteklih 20, 25 godina za sanacije zdravstvenog sustava potrošeno najmanje 20 milijardi kuna“, komentira Glavina te dodaje:

„Ama baš svi natrošeni ministri – izuzetak nisu ni oni raniji – na početima svojih mandata naglašavali su kako nam treba finansijski odživ zdravstveni sustav, kako prihode i rashode treba uravnotežiti, najavljivali su strukturne reforme koje će u finansijskom smislu spasiti naše zdravstvo, a da prava pacijentata na kvalitetu i dostupu zdravstvenu skrb neće biti dokinuta, niti će itko patiti zbog reformskih zahtava.“

A po čemu će, prema njezinom sudu, ministri ostati upamćeni?

„Rajko Ostojić donio je tzv. Masterplan bolnica, dokument za reformu bolničkih sustava koji nije isao na ukidanje nijedne zdravstvene ustanove, ali je detaljno iznosiо specijalnosti zadržati i razvijati u manjim, koje u većim bolnicama te kako provesti sinergiju između bolnica koje se nalaze na istom području Republike Hrvatske. Na izradu Masterplana potrošeno je puno vremena i novca, uloženo je i jako puno truda, no Sima Varga dokument je pospremio u ladicu rekviziti da će ga izvaditi kada za to dođe vrijeme.“

Diana Glavina: Mislim da ministar Beroš zapravo uopće nema jasnu koncepciju o tome kajim putem bi trebao krenuti, sto i kako mijenjati u sustavu, a da bi se troškovi racionalizirali.

„Rajko Ostojić je ministarsku kanjeru završio nakon dvije i po godine, sredinom lipnja 2014., a njegov nasljednik Sima Varga nakon godinu i pol dana. Prvi čovjek hrvatskog zdravstvenog sustava potom postaje Dario Nakić koji je "trajao" tek nekoliko mjeseci, od 22. siječnja do 19. listopada 2016. Ministarstvo zdravstva preuzimaju Milana Kujundžić, koji se, u odnosu na svoje prethodnike uspio održati najduže, nešto više od tri godine. Ipak, ni on nije odradio puni mandat pa je novi ministar postao Kujundžićev zamjenik Vili Beroš.

„Ministar Beroš u sjećaju sljedeće godine obježdje da vrste godine mandata i neizvjesno je hoće li ga odraditi do kraja, s obzirom na to da ga, a vremena na vrijeme, prate naglašavanja kako će biti smjenjen i zamjenjen osobom koja će znati i moći provesti reformu zdravstva. Hoće li to tako i biti, pokazat će vrijeme. No, želim reći da, s izuzetkom Milana Kujundžića, nijedan od nabrojanih ministara nije pravio priliku provesti ikakvu reformu zdravstva, jer za taj proces svakako nije dovoljno ni nekoliko mjeseci, ni godina i po, ni dvije godine. Kad kratkod uvladaju ministara i dolamo i to da svi svakim novim čovjekom na čelu državstvene zdravstvene administracije sve kreće ispočetka, praktički od ruke, jasno